

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadók hivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 k.
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 k.
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 k.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétvégi és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 47. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1915 február 27.

Háboru és a nemzetellátás.

(Két közlemény.)

Irta dr. Molnár Imre nyug. jogakadémiai tanár.

A háboru.

A nagy nemzet fiainak százezrei keresik fel nap mind nap templomaikat, hogy hálá-
adó és esdő imáikkal forduljanak a ma-
gyarok Istenéhez. Háláadással azért, hogy
háborunk első felében megsemmisülésünkől
megmentett és esdő imáikkal azért, hogy ha-
záinkat további harcainkban a végső diadal-
hoz eljuttassa.

A magyar harcok rettenetességét
— feltűzelve az ezeréves magyar dicsőség —
és a haza nagy veszedelmének tudatától, az
egész világ bámulatát keltette fel. A magyar
hadikészletnek és erőnek az ellenség által
nem sejtett nagysága, a magyar nemzet ál-
lását az európai népesládában és ausztriához
viszonyunkban is rendkívülien emelte; mely-
nek áldásos következményei a jövőben el-
maradhatlanok. Hisz már a 48-iki szabadság-
harcnak fényes küzdelmei az egész világ
közvéleményét felénk irányították és lenyü-
gözésünk évtizede után az a kimutatott erőnk
állította vissza megszüntetett államiségünket
s tette a magyar nemzet az európai politika
számottevő tényezőjévé.

A háboru mostani második fázisában
veszélyes fordulat állott be a hadviselés te-
rén. Ellenségeink nem lévén képesek a világ
összes barbár népeinek hadbaállításával ben-
nünket megsemmisíteni, a hadviselésnek egy
újabb, legembertelenebb módjához folyamod-
tak s a háboru célját nem a fegyveres erő
megengedett véres tusájával; hanem az el-
lenség népeinek teljes megsemmisítésével
gondolják elérhetőnek s így visszatérnek az
óvilág barbár álláspontjára.

Ismeretes Anglia kezdeményezése az
ellenfél 120 millió polgárának kiéheztetésére
és reánk nézve egy gyalázatos béke kikén-
yszerítésére.

Az óvilág hadijoga minden erőszak al-
kalmazást megengedhetők tartotta. Ezt
fejezi ki a római XII. táblás törvény: „ad-
versus hostem aeterna auctoritas esto” az
ellenséggel szemben örök tekintély legyen.
A görög felfogást jellemzi a mondás: cum
alienigenis, cum barbaris omnes Gracis
bellum esto. Idegenekkel, a barbárokkal

szemben minden görög harcban álló. Ezek
a példák az ókor népeinek felfogását a
háborúról — az ellenség ellen teljes meg-
semmisítésnek elvét mondják ki. Lásd
Róma és Carthago harcát, Cato híres mon-
dását ceterum Carthaginem delendam esse
censeo Carthagot elpusztítandónak vélem.
Az óvilág e vérengző felfogását legelőször
a kereszténység törte meg, az egész világ
népére kötelezőnek kimondott szeretet taná-
val. A kultúra haladása támogatta az egy-
báz törekvéseit. Századokon át igyekezett
Európa kulturvilága a háboru enyhítésére,
nemzetközi megállapodások, az 1856-iki pá-
risi kongresszus határozatai, az 1868-iki pé-
tervári javaslatok, a genfi conventio, a hágai
konferenciák tárgyalásai mind a háboru eny-
hítésére irányultak és a szárazföldi hadvisé-
lés terén fokról-fokra szép eredményeket ér-
tek is el. De a tengészeti hadjog emberse-
gesebb kifejlődését mindenkor Anglia aka-
dályozta meg; mert korlátlan tengeri ha-
talmával, csak annyi engedményt tett, a
mennyit kizárólagos tengeri hatalma érdeké-
ben jónak látott. Ma pedig Anglia mindazt,
amit 19 század küzdelmei, az emberiség leg-
jobbainak törekvései már már megvalósítani
látszottak, egy csapással semmisíti meg s
így a felvilágosodás 20 században visszatá-
szit a barbárság állapotába.

Elzáva az ellenség összes területeit
minden más államtól, lehetetlenné akarja
tenni a behozatalt, az élelmiszerek és nyers-
anyagokra egyaránt s ezáltal 120 millió em-
bert odavetve az éhhalálnak, akár bennünket
teljes lefegyverzésre kényszeríteni. Ezzel
szemben a német tengerészlet Anglia tenger-
reit haditerületnek jelentvén ki, február 18-a
után buvárhajóival Anglia ellátását igyekszik
lehetetlenné tenni.

Szövetségeseink önmagukban bírják meg-
élhetőségük biztosítékát. Mi termelünk annyit,
hogy a nehéz idők küzdelmét saját erőnkkel
elviselni tudjuk, de kérdés, hogy a fényes
elszigeltséggel kényes Anglia, mely csak
behozatal által képes népe eltartására, med-
dig állhatja a küzdelmet, ha a bevittet neki
elzárják.

E háboru kezdeményezője Oroszország,
mérgekverője Anglia. Bennünket közvetle-
nül Oroszország fellépése érint. Ugy állítják
fel a tételt igen sokan, hogy Oroszország a
szláv fajok egyesítése (panszlavizmus) érde-

kében tervezte ezt a hadjáratot; az összes
szláv népek egyesítése az orosz szabadság
védelme alatt. Ez a felfogás egyike a leg-
nagyobb tévedéseknek, hamis beállítás a
cári hatalom érdekében. Ezt a háborut nem
a szláv népek felszabadításának gondolata
szülte (mint azt Bródi Samu oly szépen ki-
fejtte), hanem a caesaro papizmust magában
egyesítő cár mérhetlen hatalomvágya. Hisz
a szláv népeknek széttagolt törzsei külön
önálló államokat alkotnak, vagy más álla-
mokba beékelten, megelégedetten folytatják
faji életük fejlesztését. A szláv népek egye-
sítése egy hatalom alá európai lehetetlen-
ség, (mint ahogy lehetetlen a teljes panger-
manizmus) ennek gyakorlati megkísérlése
örökös harcok forrását képezne, lángtengerbe
borítaná Európát.

Hogy a faji érzés e tultengése nem al-
kalmatlan békés államalakulások megvalósítá-
sára, ezt bizonyítja Európa egész története.
Látjuk, hogy a faji egység ellenére az ugyan-
azon szláv fajok törzsei a legádázabb har-
cokat vívják egymás ellen. Látjuk a len-
gyeleket, a kis oroszok és más szláv népek kér-
lehetetlen gyűlöletét a fajrokon, az orosz
iránt. Ezt bizonyítja az egy nyelvű beszéző
német nép háborúja 1866-ban és a rokon
német-angolok mai ádáz ellenségeskedése. A
cárok a faji egység tetszetős jelszavát hasz-
nálják véres munkájuk palástolására. Nem a
szláv fajok igaz szeretete, hanem a cár sze-
mélyében egyesült Caesaro papizmus, a papi
uralom által védett isteni mindenhatóság és
ennek a világ kultúrnépeire való reá erőszak-
kolása képezi az igazi célt. Lásd az oroszok
dicső munkáját, muló uralmuk alatt Lem-
berben, Csernovicban a vallásszabadság te-
rén; nem akarom csak érinteni a lelkiismereti
szabadság üldözését saját népe millióinál.
A cári mindenhatóság, a szent szinódus lel-
ketipró hatalma, a cári udvar hercegeinek
az oligarchiának, a hivatalnokok rablógaráz-
dálkodásnak további fenntartása az igazi
cél; nem törődve a százmilliók nép kegyet-
len kizsákmányolásával. Oly állapotok ezek,
melyek Oroszország legjobb fiait a kétségbe-
esésbe kergették: hogy legtöbben az orosz
nép felszabadítását lehetetlennek tartván vagy
a külföld szabad államaiba menekültek, hol
tenetetlenül siratják szerencsétlen hazájuk
sorsát, vagy Szibéria ólombányáiban végezik
be nyomorúságos életüket.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Sem a háborúk, melyeket a cári hatalom felhasznál mentőeszköz gyanánt, hogy az elégtelennek tömegét kevesbítve, feláldozván most már millió számra szerencsétlen népet, sem az anarchia pokolgépei, összeesküvések és lázadások, ebből az állapotból nem engednek kibontakozást. A cárok hatalmi ereje, még hosszú időn át képes az orosz nép elégedetlenségének lemeszárására s a régi uralom fenntartására. A japán háború nagy vérvesztése után még mindig maradtak a cárnak hű ezredei az elégedetlenkedő elemek leverésére. Lásd Moszkvának, Odesszának s a birodalom több nagy városának leverését. A Potemkin és más tengeri hadihajó legénységének napckig tartó lázadását, rémuralmát, mint egy nagy állam haderejének történetében Európa által megbámult unikumot. Ha a japán kudarc leküzdhető anarchiába sodorta az orosz birodalmat, mi lesz az európai kísérlet nem sikerülése esetére, ha az orosz nép ennek tudatára fog

jutni. A párisi cummone rémnapjai ismétlődhetnek meg az egész birodalomban.

Csak egy mindent megsemmisítő (cataclisis, valami eddig nem ismert világfordulástól várható ebből az állapotból a kibontakozás. Lehet, hogy a világelfordulás most van folyamatban, mely meghozza az orosz népnek a szabadság hajnalhasadását. Ha a háború szerencsés menete kikezli az orosz óriás hatalmának megtörését; ha a szabad európai államok területén tartózkodó orosz foglyok megismerve itt a szabadság áldásait, a szabad népek önrendelkezésének nagy kincseit s e millió ember a harc befejezte után szintén hazájába, a nagy birodalom minden vidékére; akkor valószínű, hogy ők fogják képezni azt a mustár magot, melyből lassankint a szabadság fája ki fog sarjadzani. Hisz az 1848-iki szabadságharcokat leverő oroszok, visszatérve hazájukba, terjesztői voltak a szabadság eszméinek.

nagy jelentőséget tulajdonítani ennek, mégis a szerbeknek rendkívül kellemetlen ez a nem várt támadás. Amint Franciaországban híresztelik, Szerbiába francia csapatokat akarnak szállítani, ha majd megindul a nagy támadás Ausztria-Magyarország részéről. Ezt a stratégiai tervet nem tartjuk éppen teljességgel lehetetlennek, mégis nagyon valószínűtlen ez a nagyhangú híresztelés, mert hiszen Franciaországnak éppen olyan szüksége van a legutolsó szál katonájára is, mint Szerbiának.

A német ágyuk működése.

Kopenhága, február 26. A Ruszkoje Szlovo haditudósítója, Antonow írja: Ha a 9 és 11 hüvelykes német ágyuk éjjel működnek, vörös színben ragyog az égboltozat. Skierniewicnél 16 és fél hüvelykes ágyukkal lőttek a németek, akkor olyan bömbölés hangzott, hogy ég és föld reszketett beléje. Az egész horizontot füst burkolta be. A legtöbb orosz ennek az ágyuzásnak az áldozata. A németek, mint a vadak csapnak ránk s fáradhatatlanok a rohamban. A 42 es ágyuk hatása irtózatos. Egyetlen lövedéke porrá zuzott egy vonatot, amelyben a cári raktárból származó ruhák voltak. A lövedék kisebb szilánkjai is két fontot nyom.

Eltűnt angol repülőgépek.

Budapest, február 26. A M. T. I. nak jelentik Londonból: Az Ostende elleni légi támadás óta három angol repülőgépnek nyoma veszett.

Bolgár-román egyezség?

Szófia, február 25. A bolgár-román megegyezés a közeli perfektuálisstádiumában van. A bolgár delegátusok, akik plépuvoárral vannak felruházva, a hasonlóan plépuvoárral bíró román megbízottakkal megállapodásra jutottak, a megegyezés végleges formájára nézve. A két minisztertanács által való elfogadás minden pereben várható. Ezt a ratifikálás a leggyorsabban fogja követni.

A Dardanellák bombázása.

Konstantinápoly febr. 26. A Dardanellák ellen való minapi angol francia flottatámadást gondosan előkészítették. Hogy a támadás még sem sikerült, az a törökök éberségén mulott. Konstantinápolyban tudtak arról, hogy Oroszország sürgőseket szövetéseit, hogy törjön előre a tengerszorosban. A flotta február 19 én nyolc páncélos cirkálóval kora reggel kezdte meg a Kumkale, Sedil-Bahr, Orkavie és Entrogue külső erődök bombázását. Teljes két óra hosszat tartott az ellenség tüzelése. Ez az első támadás azonban aránylag gyöngye volt a másodikhoz képest, amely délután két órakor kezdődött. Amikor a flotta öt óra tájban lötvolságnyra közeledett, a török erődök is hatásos tüzelést kezdtek. A török ellentámadás arra kényszerítette az ellenséges hajókat, hogy visszavonuljanak. Az angol francia flotta által okozott kár jelentéktelen volt.

Az angolok megakarják előzni az oroszokat!

Szófia, február 26. A „Dnevnik“ jelenti Szalonikiből, hogy befejezett ténynek tekintik azt, hogy az angolok a szároszi öbölben körülbelül 80000 ausztráliai katonát fognak partraszállítani és így parallel a tengeri akcióval az öböl felől is megakarják támadni a Dardanellákat, mert Anglia elérkezettnek látja az időt arra, hogy ezt a kérdést sürgősen elintézzék. Diplomáciai helyen ezt az angol lépést az oroszok megelőzésének tartják.

Varsónál veszélyben van az orosz főszereg

Budapest, febr. 26. (Saját tud.) Zürichből táviratozzák:

A németek akadály nélkül vonulnak fel a Kowno-Grodnoi vonalra. Az orosz sereget az a veszély fenyegeti, hogy a felvonuló német sereg délkeletnek kanyarodva elvágja a Varsó mellett álló orosz főszereg visszavonulási útját.

Véres harcok Stanislaunál.

Budapest, február 26. (Saját tudósítónktól.) Seregeink eikeszeredeten támadják a Stanislaunál álló orosz sereget, mely kétségbeesetten védi Stanislaunt. Az orosz sereg folyton kapja az erősítéseket, ennek dacára a küzdelem reánk nézve kedvező.

Ujabb sikereink Duklánál.

Budapest, február 26. (Saját tud.) Az Est tudósítója jelenti: A duklai vonalon fekvő Alsópagonynál csapataink újabb orosz lövészárkokat foglaltak el. A Kárpátokban sűrűn hull a hó és éppen azért mérsékelt a hideg.

Cserlevél Hindenburg és Ludendorff tábornokoknak.

Berlin, febr. 26. A M. T. I. jelenti: Vilmos császár a Mazuri téli csatában aratott győzelem alkalmából Hindenburg tábornagnak és Ludendorff altábornagnak, akik a pour le mérite rendjelet már előbb megkapták, e rendjelhez a cserlevelet adományozta, ami nagyon ritka kitüntetésszámba megy. Ludendorff segéde, Hoffmann alezredes, a hohenzollerni házi-rendjelet kapta.

Az angol lobogó eltűnt az északi vizekről.

London, február 26. Az északi vizek blokirózása óta az első hajó tegnap érkezett meg és a kapitány kijelentette, hogy egyetlen olyan hajóval sem találkozott, amely angol lobogó alatt igyekezett volna valamire. Az angol partok mentén és a Farö-szigetek mentén egyetlen angol lobogó sem merészkedett mutatkozni.

Az első napok főeredménye az, hogy a Hollandia és Dánia felé irányuló forgalom teljesen csödbe jutott. Eppen ezért mulatságosnak kell bélyegezni a Daily Mail nak azt a cikkét, amely szerint a német tengeri blokádnak semmiféle hatással sem lesz az angol gazdasági életre.

Anglia több kikötőjében pánikszerű hangulat uralkodik a kereskedelmi hajók matrózai között és dacára a kétszeres díjazásnak nagyon kevesen vállalkoznak arra, hogy

a németek áldozatai legyenek. A másik ok, amely ugyyszólván fölöslegessé teszi a hajójáratokat az, hogy az utasforgalom teljesen szünetel.

Elsülyedt gőzös.

London, február 26. A Reuter-ügynökség jelenti Scarboroughból:

A „Deptford“ gőzös tegnap az Északi-tengeren, Scarborough táján elsülyedt. A hajó legénységének véleménye szerint torpedólövés súlyosította el a „Deptford“-ot! Az elsülyedt hajó legénységét egy ember kivételével egy személyszállító gőzös megmentette. (M. T. I.)

Elsülyesztett angol hajók.

Budapest, február 26. A M. T. I. jelenti: A Deparana, ugyszintén Harpalion és a Weasternevest liverpooli angol gőzösöket Beachyhead magasságában torpedólövés elsülyesztette. A legénység három kínai kivételével megmenekült. A Deptford angol gőzöst Scarborough közelében torpedólövés súlyosította el.

A déli harcterről.

Zürich, február 26. A Neue Züricher Zeitung jelenti: A szerb-montenegrói hadszíntéren még mindig csend uralkodik. A csöndet csupán Zimonymál és Belgrádnál szakította meg ágyuzás. A szerb határon különben albániai bandák nyugtalanítják a kifáradt Szerbia biztonságát. Nem szabad

Az Unio Kina integritásának megőrzéséért választott bíróságot követel.

Berlin, febr. 26. A B. Z. am Mittag jelenti Stockholmból: Az Aftonbladet new-yorki távirata szerint az amerikai külügyi hivatal tárgyalásokat kezdett azokkal a hatalmakkal, amelyek Kínában érdekelve vannak, avégből, hogy módot találjanak Kina integritásának megőrzésére.

A pekingi amerikai követ kijelentette a japán kormányfőnek, hogy kormánya ragaszkodik ahhoz, hogy választott bíróság elé terjesszék a kínai konfliktust.

Tüntetések Japán ellen.

Shanghai (Rotterdamon át), február 26. Shanghai-i lapok jelentése szerint, a hangulat Kínában, de különösen a nagyobb

városokban igen izgatott Japán magatartása miatt. Pekingben véres tüntetések vannak napirenden a japánok ellen, úgy hogy a japán nagykövet a japáni alattvalók védelmére Juansikkaj elnöktől katonaságot kért kirendelni. — Shanghai-ban is tüntetések folytak le s különösen nagyobb gyárakban, ahol tulnyomó számban dolgoznak japán munkások, voltak véres verekedések. A rendőrség ugyan mindenütt közbelépett, de a nyugalom csak akkor állott helyre, amikor katonaság jött a rendőrség segítségére. Igen sok latartóztatás történt.

Japán hadikölcsöne.

Kopenhága, február 26. A felsőházban az elnök bejelentette, hogy a kormány legközelebb törvényjavaslatot nyújt be egy-két milliárd koronás hadikölcsönről.

Eppen ezért a már felizgatott kedélyek lecsillapítására jelen beadványunkra a helybeli lapok útján mielőbb választ kérünk, mert a fenti előterjesztéseink nem csak kérésünk, hanem jogos követelésünk is.

Nagyvárad, 1915 febr. hó.

Tisztelettel:
aláírások.

A piaciárak megállapítása.

Maradnak az eddigi árak, csak a hus lesz drágább.

A rendőrség tudvalevőleg, egyelőre egy hétre, megállapította az élelmiszerek piaciárát.

Azóta sok baj van a kofákkal és a vidéki elárusítókkal, úgy a rendőröknek, mint a közönségnek, nem csak azért, mert a kofák és elárusítók a legnagyobb felforgatással igyekeznek kijátszani a rendőrség intézkedéseit, de azért is, mert a vásárló közönség között szintén akadnak egyesek, akik a rendőri intézkedések ellenére, lábat adnak a vásári piócáknak s készek a magasabb árat is megfizetni.

Gerő Ármin főkapitány azonban megelégedve intézkedéseinek eddigi sikerével, mert minden nehézségek dacára, amelyek a kezdetnél felmerültek, máris mutatkoznak ezen intézkedések eredményei.

Ezt annak is lehet, legalább részben betudni, hogy a rendőrség nem ment tulzásba az árak alacsony megállapításánál s tekintetbe vette a mostani viszonyokat, amikor a magasabb árak részben indokoltak, de utját vágta annak, hogy a vevő közönség teljesen ki legyen szolgáltatva az eladóknak s az árak napról napra emelkedjenek.

Ha nem történt volna a hatósági ármegállapítás, ma már bizonyára kétszeres árt kellene fizetni mindenért a piac uzsorásainak.

Azonban mélyebbre ható eredménye csak akkor lesz a főkapitány intézkedéseinek, ha továbbra is erősen és erélyesen kitart a megkezdett úton s leküzdvé a kétségtelenül előtérbe jutó nehézségeket, teljes szigorral megtisztítja a piacot a hiénáktól.

A közönség hálas lesz érte s a mellett meg lesz a jóhatása ennek a jövőre is, mert látják ezek a piócák, hogy nem garázdálkodhatnak korlátlanul a váradi piacon.

Holnap, vasárnap letelik az első hét, amelyre a főkapitány a piaci árakat megállapította, azonban a következő hétre is fentartotta ezeket az árakat a főkapitány, amiről a rendőrség a következő értesítést adta ki:

A rendőrkapitányi hivatal a vevő és eladó közönséggel közli, hogy az élelmiszerek február hó 21-től 28-ig megállapított piaci árai március hó 7-ig továbbra is fennmaradnak, kivéve a marhahúst, melynek ára kilogrammonként 192 fillérről 220 fillérre emelkedett.

Nagyvárad, 1915 február 26.

A rendőrség.

Hogy kezeljék a 400 waggon gabonát?

Beadvány készül a tanácshoz.

A mai értekezlet figyelmébe.

Már két esetben foglalkozott a Tiszántúl a kormány által nyújtott 400 waggon gabona ügyével. Mind két esetben a közönség érdekének védelmére szólaltunk fel. Hogy felszólamlásunk mennyire érintette a nagyvárad fogyasztókat, legjobban bizonyítja az alábbi beadvány, amit a városi tanácshoz intézett a közönség.

A beadvány tartalma nagyon megfontolandó és tekintve annak praktikusságát, remélhetőleg a városi tanács figyelembe is fogja azt venni.

Tekintetes Városi Tanács!

Add meg mindennapi kenyérünket! Ez foglaltatik mindnyájunk imájában.

Eppen azért nagy örömmel vettük, amikor arról értesültünk, hogy a tekintetes Polgármester ur volt szíves a mi kenyérünkről gondoskodni, hogy végre az ehetetlen keserű kenyér helyett edesebbhez jutunk. A most folyamatban lévő további lépés, a gabonának a malmoknak leendő egyszerű átadása ellen azonban a leghatározottabban tiltakozunk.

Miért is tisztelettel úgy a magunk, mint a város lakosságának legnagyobb része nevében azon kéréssel fordulunk a tekintetes Tanácshoz, hogy a kormány útján nyerendő gabonát csakis megőrzöttetés végett méltóztassanak a malmoknak átadni.

Az átadás is csak részben történjék, mivel sokan vagyunk olyanok, akik a gabonát szemesen óhajtjuk megkapni. Nekünk ugyanis a korpára is szükségünk van s másrészt pedig ezen az úton kisebb malmok is kapnak munkát.

A továbbiakra vonatkozólag pedig vagyunk bátrak itt csatolni a „Tiszántúl” f. hó 25-iki számában megjelent kimutatást, mely teljesen megegyezik úgy a város háztartása, mint a lakosság érdekeivel Ott 8–10 percenttel magasabb eladási árak szerepelnek ugyan, mint amennyibe látszólag a városnak kerülne a gabona. Tekintve azonban azt, hogy a rostálás és az őrlés következtében a gabona 3–4 percentet apad és a tovább szállítási kiadások, valamint elárusítóknak is adandó 2–3 percent növeli a kiadásokat, senkisémet veheti nyereszkesedésnek ezt a többletet. Tudjuk azt, hogy a számítás úgy kell tenni, hogy inkább 1–2 százalék haszna legyen a városnak, mint hogy ráfizessen, mert hiszen ha néhány ezer koronával gyarapszik a város pénztára, a többlet mindnyájunkat érdeklő közhasznú dolgokra for-

dítatik. Nekünk fogyasztóknak pedig fő az, hogy jó liszthez és kenyérhez jussunk.

Tisztelettel kérünk tehát egy oly közraktár létesítését, ahonnan az, aki szemesen akarja kivenni a miniszterileg megállapított havi 15 kiló szemes gabonát örletlen állapotban kaphassa meg. Kérünk továbbá legalább három lisztraktárt, minden városrészen egyet-egyét. És pedig a Szent László-téren a Réten és Váradvelencén. Innen lenne kiadandó a személyenkénti 10 kiló liszt.

A liszt árusításához pedig nem szükséges, hogy a város drága pénztárnokot, könyvelőt és más személyzetet állítson, hanem egy-egy megbízható embernek adja át az árusítást 2–3 percent jutalékra. Abból ők fizessék a szükséges személyzetet, papirzacsok, stb. kiadásokat. A malomban beírandó volna, hogy hova mennyi liszt szállítottatott. A kiadott liszt ára minden este 5–6 óra között, vagy a malomba, vagy a város pénztárába szállítandó be. Ilyen módon csupán egy ellenőre lesz szükség, aki ezeket az üzleteket látogassa, a rendeléseket felvegye, a szükséges liszt mennyiségnek a raktárakba történő szállításáról gondoskodjék és esetleg naponként a pénzt elvigye. A malmok pedig, mivel ugyis megígérték, hogy az üzlethelyiségeket díjtalanul adják át a városnak, ez külön kiadási többletet nem idéz elő.

A kenyérsütődék kötelezendők kizárólag a várostól venni a lisztet és ugyan annyit árusítani a kenyeret, mert a kenyér 20 percentet növekszik s ebből a kiadásait fedezhetik.

Az elmondottakon kívül más út és mód nincsen. Ezen az alapon a város semmit sem kockáztat, míg a közönség jó és olcsó liszthez és kenyérhez juthat. Az, hogy ez a mód egyik-másik malomnak és kereskedőnek nem fog tetszeni, az bizonyos, azonban a közönség érdeke másképp nem nyer védelmet, mint így. Hiszen a kormány jóindulatu intézkedésének éppen az a célja, hogy a lakosság minél olcsóbban jusszon jó élelemhez.

S végül a korpá: a város egyik indokolása az, hogy esetleg a korpával nem tudna mit csinálni. Ma a korpá 34 koronán áll. Kérdezzé meg a tanács a lapok útján a közönséget, hogy a helybeli lakosoknak mennyi korpá kell. — de nem mint a krumplit, hogy senkisémet tudja, hogy a városnak van eladó krumplija és hogy hol lehet azt kapni — bizonyára lesz rá vevő és pedig a helybelieknek 22 kor. a vidékieknek 26 korona mellett. Bármennyi legyen is a korpá, föltétlenül el fog kelni.

x Megfagyott, széltől kivörösödött, kicserepesedett, arcz, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatása az Y-po jegyű HARMAT TEJ CRÈME és hozzávaló Borax szappan Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B Telefon 13—02

A Katholikus Kőr közművelődési-estéje.

Előkelő és nagyszámu közönség jelenlétében folyt le a Kath. Kőr tegnapi közművelődési estéje. Az est műsora a komoly idők szelleméhez illő nemes szórakozást és tanulmányt szerzett a közönségnek, amely mint minden ilyen alkalommal, úgy most is egy tisztultabb és eseményibb régióba emelkedett.

A műsor első száma Bagossy Ella urleány precíz zongorajátéka volt Heller Rónádó és Schawenka Idylljét adta elő alapos készültséggel, kiváló zenei érzéssel. Játéka igen nagy hatással volt a hallgatóságra.

Az est eseménye Szilágyi Dózsa prem. tanár beszéde volt.

A ragyogó tehetségű szónok a már nála megszokott fényes előadással, eszmékben és érzésekben bővelkedő nemes lendülettel ragadta magával a közönséget. A nevelés ideáljáról beszélt.

Szilágyi Dózsa beszédének gondolatmenete a következő volt:

Mélyen tisztelt közönség!

Van a világon egy szó, amely uralkodik mindeneken a maga titokzatosságával és ez az emberi lélek nem olyan, mint a zongora, amelyből különböző dallamokat lehet előcsalni, nem olyan mint a viasz, amelyet könnyen és egyszerűen lehet formálni. Az emberi lélek mindenre reagáló, ellenálló valami, amelyet csak a nevelés tövises útján haladva lehet kialakítani. Ugy a szellemet, mint a testet nevelni kell.

Ha egy gyerekre, vagy egy kifejlődött egyéniségre nézzünk, kénytelen vagyunk bevallani, hogy itt a szenvedélyeknek, a jellem tulajdonságoknak olyan kuszált és bonyolult tömegével találkozunk, hogy ezt látva azt kell mondanunk, hogy valóban igazi művészek kellett annak lenni, aki az ember kifürkészhetetlen lelki világába rendet tudott belevinni.

Be kell vallanunk azonban azt, hogy az embert nevelni lehet. Látjuk, ha végig nézünk az emberen, hogy mennyire lehet fejleszteni testileg, csak szellemileg nem lehetne fejleszteni és nevelni.

Rostandnak a franciák kiváló írójának van két remekműve a „Cyrano de Bergerac” és a „Sasfiók”, amelynek a stílus és az eszmék olyan finomságával vannak tele, hogy ha azt valaki betanulja, csodálkozunk, hogy lehet azokat a esengő rímeket, azokat a pazar verseket betanulni. Mégis azt látjuk, hogy az ember ezt megtanulja, kifejlesztett és nevelés útján kiművelt emlékezte révén.

Csak a lelket, a szellemet nem lehetne nevelni és fejleszteni?

A természet azonban minden tehetségünket határok közé szorította és ezeken túl nem segít semmi tudás, semmi tanulás.

Amint bizonyos meghatározott számu éterrengés tud fényt adni, úgy az emberiség is csak bizonyos határokig fejleszthető, azután nem.

A nevelés nagyon nehéz, mert a szenvedélyekkel nem lehet úgy bánni, mint a fizikai tárgyakkal, az egyént sem lehet pontos kísérlet alá venni.

De az is tény, hogy az emberre nézve egy eszme, egy ideál szükséges, amely az az egész akarat és érzelm világára imponáló erővel és megjelenéssel hat.

Az ideál élő valóság, életet keltő kép, amely az emberi lélek egész akaratában, eszméjében rendet teremt. Az ideál az, amely az egész ember egyéniségébe képes behatolni és ez teszi képessé az embert arra, hogy az áldozatra való készségnek behódoljon.

Eszme nélkül áldozatra nem képes az emberi lélek. Az ideálnak nem szabad elvontnak, homályosnak lenni, hanem valóságnak.

Ha az egyszerű embert a közjó elősegítésére akarom rábírni, annak a közjónak valamiféle ideálját kell szembe elé állítani.

Ezt az ideált körül lehet inni és meglehet alkotni jó meleg szobában filozófiai fejtegetések írásával, de ezzel embereket hőskökké, áldozatkész emberekké tenni nem lehet. Az írással az emberi lélekre nem lehet hatni. Tudhat valaki a kultúráról és a műveltségről szépen beszélni, de ha hősi elhatározásra van szükség, hogy tudom én a kultúrát aprópénzre váltani, hogy tudok a műveltségben okot találni a szenvedések elviselésére.

Csak meglehet inni ezeket, de kivinni a nép közzé, demokratizálni és olyanná tenni ezeket a szavakat, hogy ez minden szenvedésben megnyugvást adjon — az már nem lehetséges.

Az egész emberi lélek ideálra áhítozik és az egész katolikus nevelés Krisztus Urunk alakjára vezetendő vissza.

Ha az Isten alakját kiemeljük a nevelés keretéből, akkor az egész nevelés ingoványos talajon áll.

Erre példa Franciaország, ahol a vallás ki van küszöbölve. A nevelés itt teljesen a tanítókra van bízva, de maguk a tanítók sem tudják, hogy mit higgyenek. Hogy milyen széksziszt és megadózást teremtett ez a nevelés, mutatja a francia gyermeknevelés azon tanítása, mely azt a kérdést, hogy az Istenben higgyen-e, vagy létét tagadja a gyermek „szuverén eszének” a szabadságára bizza. A tekintély elvetése a nevelés terén a valószínű nihilizmusnak vezet és egyúttal erkölcsi anarkiát hoz létre. Jellemző a háború aktualitásánál fogva az az eset, amelyet szintén egy francia ember Bongand püspök írt meg. Künn járt az 1870 iki háború idején a harctéren és itt nézte a francia és német katonákat. Majd kutatni kezdett a katonák zsebében és a francia katonáknál nagyobb részt fidiuszszertű dolgokat, a német katonáknál ellenben rózsafüzéreteket talált. „Most már tudom miért győztek le minket”, mondotta. Hogy a háború mennyire megváltoztatta a francia vallástalan lelkeket erre tipikus példa az ateista Henn Laveden cikke a párisi „Illustration”-ban.

A hírhedt ateista író ezeket írta cikkében. „Kinevettem a vallásos hitet abban a hitben hogy böles vagyok. De már régóta nem jött a szívemből jókedvű nevetés. Mert látam Franciaországot sirni és szenvedni. A halottak ezreit láttam és a szenvedések láttára lehetetlen tovább ateistának lennem. Kívánom, hogy Franciaország térjen vissza legszebb napjaihoz, mikor a hit uralkodott, mert Istent elvetni annyi, mint megsemmisülni és tönkre menni. Meg ízenem barátainak is, hogy Lavedán nem tud már többé ateista lenni”.

A bajor kormány három leg tudósabb filozófusának véleményét kérte arra, vajjon az erkölcsen meg lehet-e vallás nélkül. A tudósok válasza az volt, hogy nem és ezeket mondták: erkölcsi parancsot lehetetlen elrendelni tekintély nélkül, e tekintélynek pedig az Istennek kell lenni, mert csak ő szolgáltathat erkölcsi motívumot az erkölcsi törvények betartására.

Mi volna szükséges, hogy az ember Isten nélkül tudjon nevelni? Akkor az embernek abszolút tekintélynek kellene lenni és egyetemes törvényhozónak. Az emberi lélek pedig csupa titok, hogy volna lehetséges magam esze szerint egy teljesen ismeretlen világ számára törvényeket hozni. Egy ember még saját magának sem képes törvényeket hozni, mert hisz folyton újabb esélyekkel áll szembe és nem bírja elveit állandó nivón tartani.

Az embernek hitre és vallásra van szüksége, a melyet a nevelés fejleszt.

Mert ha az ember nem hisz, akkor az egész

élete pokol. Az ateizmus e téren a pesszimizmusra vezet.

Ha Istent hiszem, akkor olyan az élet, mint Svájce napfényes vidéke. Ott is vannak göröngyök, romok, csunya foltok, mint az életben. De, amint a vidéket széppé teszi a napfény, úgy teszi ragyogóvá a hívő életet az Isten szelleme.

A legnagyobb nevelő Krisztus volt. Ő volt a legnagyobb pszichológusa az emberi léleknek, ő látott abban a legmélyebb.

Egyénnek lenni és egyúttal egyetemesnek lenni, úgy hogy mindenki találjon benne valamit saját maga énjéből, ez Krisztus a nevelő.

Minden változik, de az ő alakja ragyog és él, mintha itt állana velem szemtől-szembe. Mikor bevallom, hogy az ember nem képes erkölcsen teremteni, nem képes a szenvedések labirintjában elvezetni a lelket, akkor azt is bevallom, hogy akiben az élet célját és koronáját megtaláljuk az Jézus Krisztus.

A közönség viharosan megtapsolta a kitűnő szónokot.

A missió utolsó szám Sch Gitta éneke volt. Schumann-dalokat adott elő nagy közvetlenséggel és lebilincselő átérzéssel. Zongorán Szalay Aladár kísérte igen szépen. A közönség a sikerült énekszámokat zajosan megtapsolta.

A csapatkórház sulyos betegeinek köszönete.

A katonakórházak komor falai között sok sulyosan sebesült vitéz nyert már enyhülést és gyógyulást. Sokan tértek vissza a harctérre, sokan járnak az utcákon viruló egészségben, akik nem régen még félholtan feküdtek a kórház vaságyain. De a gondos ápolás, az a szívből jövő melegség, mellyel minden egyes sebesültet körülvesznek a kórház orvosai és gyöngéd lelkű ápolónői, a legtöbbnek visszaadták az életet, amely már elszállóban volt az ég felé. Az Isten után először ezeknek köszönik meg a felépült vitézek azt, hogy ismét láthatják szeretteiket, s ezt a köszönetet nemcsak beszéddel, hanem a sajtó útján is kiakarják fejezni, hogy mindenki lássa és érezze, mily nagy hálát éreznek szívükben ápolóik iránt.

A csapatkórház volt és jelenlegi sulyos betegek a következő köszönő iratot juttatták el hozzánk:

Mi a csapatkórház sulyos nagy betegek a legnagyobb hálánkat és köszönetünket fejezzük ki a „Vörös-Kereszt” vezetőségének, hogy minket, szenvedő betegeket e jótékonyágban részesíteni kegyeskednek. Ugyanakkor azon jótékony hölgyeknek is köszönetünket fejezzük ki, kik azt nekünk elkészítik és annyi szeretettel köztünk elosztják.

Nagyvárad, 1915. év február hó.

A csapatkórház betegek:

Szöke Béla, Simon Béla. 22. szoba Sós Imre, Schwartz Lipót, Ilcsik Ferenc, Mészáros. 23. szoba. Marcsosvasky, Lorenz Ferenc, Bárány, Melnik, Katodiczky, Zupauz. 28. szoba. Wimmer Sebastian, Balik Anton, Petko Milán, Raján János, Csányi Imre. 31. szoba. König Ferenc, Wirbiczky, Ujlakán, Kotzko, Vojcsik. 32. szoba. Mayer, Gorolcsik. 33. szoba. Tabor, Mentel, Szemanyzin, Fráncsik Vadis, Csuhrai Pál, Kulyk Nikulán, Nagy István, Barvinszky Lodislaw, Falló Károly, Kes Mikuc, Kosner Vencel, Fancit Károly, Sorgi Aleksz, Mosandijn Márka, Herc Heinrich, Rauch János, Halesen Dimitro, Krzenovosky Károly, Bajtala Mátyás, Bodziák Mátyás, Kreniczky Tamás, Lorbek Román, Lerchbaumer János, Grimber Ferenc, Mosorodenszky László, Blach József, Bodó László, Szekmlos Jabán.

..HIREK..

Tájékoztató.

Február 28. Nagyváradi Takarékpénztár közgyűlése d. o. fél 11 órakor.

Március 4. Közig. bizottsági ülés a városházán d. u. 3 órakor.

Március 7. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órakor.

Március 11. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor.

Március 12. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órakor.

Március 19. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órakor.

Március 25. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órakor.

* **Kereszty Kornél a kormány megbízottja a gabona rekvirálásánál.** A gabona rekvirálását a kormány, mint ismeretes, a Magyar Általános Hitelbankra bízta és az a rekvirálást már az ország számos járásában meg is indította. Értesülésünk szerint legközelebb Biharmegyében is megtörténik a rekvirálás és a Hitelbank Nagyváradi városában és Biharmegyében a rekvirálás vezetésére itteni fiókjának főnökét, Kereszty Kornél urat ajánlotta a miniszteriumnak, mint miniszteri meghatalmazottat s valószínű, hogy a kinevezési okmányok rövidesen már leérkeznek. Minthogy ő az összes járásokban a rekvirálást nem láthatja el, helyettesek fogják ezen funkciót végezni s mint értesülünk, a helyettesek kiválasztása és fölterjesztése folyamatban van.

* **Herceg Ferenc Nagyváradon.** Amint a Vörös-Kereszt Egylet ünnepélyrendező bizottságától értesülünk, Herceg Ferenc vasárnap hajnalban érkezik Nagyváradra s a Rimanóczy-szállodában fog meg szállani. A délelőtti látogatásokat tesz, délből 1 órakor órákor pedig a Rimanóczy-szálló körösoldali éttermében fog étkezni. Az étkezés terítékét (converte) szerint lesz felszolgálva. A rendezőség ez okból kéri a közönséget, hogy Herceg Ferenc azon tisztelői és barátai, akik az étkezésnél megjelenni szándékoznak, ezt szombat délután 3 óráig dr. Fráter Imrénél (lakik: Közkórház) levélileg jelentsek be. Délután 5 órakor lesz a Katholikus Kör szíves készsége átengedett nagytermében a felolvasás, ahol Bihari Ákos és a honvédeknek közreműködik. Este 8 órakor a színházba látogat el Herceg Ferenc, 9 órákor pedig a Pannóniában fog vacsorázni, ahol az étkezés à la carte történik; ahol a nagy író tisztelői szíves látásban részesülnek. Tekintettel az érdeklődés nagy számára, a rendezőség úgy intézkedett, hogy a jegyek, nemcsak M. Jánossy Aurél urnál, a Kath. Kör háznagyánál, hanem a Hegedűs hírlap-irodában is kaphatók. A kifüggesztett plakátok is tudtul adják, de meg a Vörös-Kereszt Egylet többi háborús délutánain is ez a bevett szokás, hogy külön meghívók nem lesznek kibocsátva, hanem mindenkit szívesen látnak.

* **Jósika Miklós halálának félé százados évfordulója.** Nevezetes dátuma van ma a magyar irodalomtörténetnek: most ötven éve halt meg regényíródmunk

atyja, báró Jósika Miklós. Talán már nem is sokan forgatják az ő szép történeti regényeit, Jókai és modern regényíróink jobban érdeklik az olvasóközönséget, de azok, akik klasszikus irodalomnak igaz barátai, még most is szívesen elmerülnek az „Abafi” vagy „A csehek Magyarországon” szépségeiben s méltó kegyelettel gondolnak arra a férfira, aki megteremtette hazánkban az igazi regény-irodalmat és megvetette annak fejlődési alapját.

* **Jánossy Gyula itthon.** Jánossy Gyula rendőrfőkapitányhelyettes, aki hónapok óta a haretéren teljesített katonai szolgálatot, hazaérkezett Nagyváradra. Szabad-sága azonban csak pár napra terjed s márc. első napjaiban visszautazik a haretérre. Jánossy Gyula kapitány, az elterjedt hírekkel szemben kijelentette, hogy egyáltalán nem reflektál a városnál megüresedett tanácsnoki állásra s így nem is adja be pályázatát.

* **A kukoricaliszt kötelező használatának elhalasztása.** Félhivatalosan jelentik: A kormány tudvalevően elrendelte, hogy a buza- és rozslisztkészletek kiméltése céljából a kenyér, kenyérműek és más sütemények előállításával foglalkozó vállalatok, üzemek vagy iparosok március 1-étől kezdve a sütésnél buza- és rozslisztet vagy ezeknek árpalisszal való keverékét csakis úgy használhatják és elkészített tésztát sütésre csak akkor fogadhatnak el, ha a felhasználó lisztmennyiségnek legalább 50 százaléka kukoricaliszt. Azonban elég mennyiségű kukoricaliszt ez idő szerint még nem áll rendelkezésre. Ennélfogva a kormány a „Bud. Tud.” értesítése szerint egyelőre függőben tartotta az említett rendelet végrehajtását és fölhatalmazta a belügyminisztert, hogy a kukoricaliszt kötelező használatára vonatkozó rendelet életbelépésének időpontját kellő mennyiségű tengeriliszt forgalombajuttatásához képest akár az egész ország területére, akár egyes részeire is állapítsa meg.

* **Ujból életbelépett Bukovinával a postai forgalom.** A hivatalos lap közli a posta- és távirat vezérigazgató közleményét, mely szerint Bukovinába Dorna-Watra, Dorna, Kandrény, Pojanestampi, Jakobeny, Czokonestie és Kirlibaba helységekre csomagok és pénzes levelek újból küldhetők. A csomagok súlya az 5 kg. ot nem haladhatja túl. A szállítás a földadó vasútyára történik.

* **Halálozás.** Tóth János nyug. kör jegyző 26. é. 9. órákor hosszas betegség után életének 79-ik évében meghalt. Temetése 28. é. d. u. 4 órákor lesz a Körösi-utca 68. sz. gyászháztól.

* **Adományok honvédek számára.** A nagyváradi 4-ik honvéd gyalogezred haretéren küzdő hőse katonái számára a következők adakoztak: Zöldy Bertalané 500 drb cigaretta, 2 kg. tea sütemény, 1 kg. csokoládé. Weinberger Lajosné 300 darab cigaretta, 5 kg. kockacukor. Polgárné, Marosffy Katalin 15 drb szivar. Weisz J. Miksa 5 üveg bor, 3 üveg cognac.

* **A malomtulajdonosok zártkörű értekezlete a városházán.** Tegnap délután Rimler Károly polgármester zártkörű értekezletet tartott a malomtulajdonosokkal. Az értekezleten a tanács javaslatát vitatták meg, amely a malomtulajdonosokkal kötendő szerződésről szól. A szerződés a város és a malomtulajdonosok között jönne létre, annak a 400 waggon gaonának megőrlésére nézve, melyet az állam fog küldeni a város közönségének fogyasztás céljaira a rekvirált

gabonából. Amint értesülünk, a malomtulajdonosok a zártkörű értekezleten azt a kijelentést tették, hogy hajlandók lesznek arra, hogy malmaikban egyedül az állam által küldendő 400 waggon gabonát őröljék.

* **A könyvtár-bizottság ülése.** Nagyváradi város könyvtár-bizottsága hétfőn, folyó évi március hó 1 napján délután 4 órákor, a Városháza I. emelet kistermében bizottsági ülést tart. Ez alkalommal a következő ügyek kerülnek tárgyalásra: 1. Ügyrend és pénztári szabályzatok készítése. 2. Könyvtárőr múlt évi jelentése. 3. Vidor szálalája. 4. Leltár vizsgáló-bizottság kiküldése. 5. Ajándékozások. 6. Egyéb folyó ügyek.

* **Nyomorgó család.** Megjelent tegnap este szerkesztőségünkben Halász Sándor kőműves s meghatóan panaszkolta el a maga és hat tagu kis családjá rettenetes nyomorát s kérte, hívjuk fel rá olvasóink jóakaratu figyelmét. A könyvradományokat Pál-utca 46. sz. alatti lakására kéri küldeni.

* **Öt katona temetése.** Ma délelőtti 10 órákor fogják temetni a csapatkórházból Kosevszka Szaniszló 18. és Gorkievics Róleszláv 55-ik közös, Munkos Gligor 21-ik magyar és Bojkenovcz Bazil 18-ik osztrák honvéd gyalogezredbeli közlegényeket. Kosevics György 70-ik gyalogezredbeli közlegényt délután 3 órákor fogják temetni ugyanezen a csapatkórházból. A haretéren kapott sebeikben meghalt öt katonát a Rulikovszky-temetőben fogják nyugalomra helyezni.

* **Köhögés, hurut, rekedtség** lenél használjon hurut szeletkét Ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

**Tábori alsó ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csizmák
és Hó cipők
legjobb minőségben
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczy-uton kapható.**

* **Családi rum vaniliával vagy ananással** literje K. 2.60, továbbá kitűnő Theák kaphatók, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

* **Kiadó a Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara épületében** (Teleki u. 11.) egy garcon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtárgyalhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Kiadó lakások.** A kamara szék-házában, (Teleki u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garcon lakás kiadó.

* **Három liter** családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. Ára utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7-B. Telefon 13-02.

* **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiségből álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombat délután: Hazafias kabaré; este: Troubadour. (Diszelőadás.)
Vasárnap délután: Vilmos huszárok; este: Művész-est.

Sz. Zsigmondy Anna az Erdészleányban.

Mintha a régi Zsigmondy-esték forró levegőjébe kerültünk volna vissza tegnap este is. Bár nem volt egészen megtelve a színház (pedig zsufolt ház is végig nézhette volna az előadást), de Zsigmondy tisztelői mégis szép számmal gyönyörködtek a valóban élvezetes előadásban. Kedves, bájos volt a hangulat, azzá tette Zsigmondy Annának szeretetreméltó közvetlensége, amelyet hajdanában is annyi elragadtatással szemlélünk. Zsigmondy nem változott, most is az a régi kedves, elbájolóan naiv, szerelmes szívű erdészleányka volt, akinek alakjában annak idején is oly sok sikert aratott. A többi szereplőkről is csak jól mondhatunk s a végső conclusió az, hogy aki ott volt, nem bánta meg tettét.

A szombati kabaré.

Mint arról már hírt adtunk, a Szigligeti-színház társulata, szombaton délután kabaré-előadást rendez, melynek műsora a következő:

Az előadást konferálja: Perényi Kálmán.

M Ű S O R:

I. Rész.

1. szám. Nyitány. Előadja a színházi zenekar.
2. szám. Nép dal, egyveleg. Énekli a színtársulat férfi kara.
3. szám. Haditudósító, kuplé. Énekli Leővey Leó.
4. szám. Bohóc-tánc. Lejtik Kádár Manei és Lápossi Gusztáv.
5. szám. Öreg honvéd. Előadja Sik Rezső.
6. szám. Fegyver-tánc. Lejtí Lápossy Gusztáv.
7. szám. Csip család ének- és tánc. Előadják Vigh Manei és Perényi.
8. szám. A király imádkozik. Költemény, tablókka. Előadja Rettegny Margit.

S Z Ű N E T.

II. Rész.

9. szám. Műdalok. Énekli Görög Olga.
10. szám. Énekes magánszám. Előadja Farkas Pál.
11. szám. Kuplék. Énekli Feszthy Irén.
12. szám. Stancák. Éneklik Polgár Mariska és Lakatos Ilonka.
13. szám. Ének- és táncduet. Előadják Vigh Manei és Perényi Kálmán.
14. szám. Segédjuhász. Paraszt-paródia 1 képben.

A Troubadour — diszelőadás.

A Vörös-Kereszt Egylet által ma este rendezendő színházi diszelőadás iránt általános az érdeklődés. Földszinti ülőhelyei a Hegedűs hírlapirodában már csak igen kis számban kaphatók, erkélyszékek és karzati jegyek, valamint a két színészpáholly azonban még kapható a színház nappali pénztáránál. A vendégművészek: Babits Vilma és Szende baritonista már városunkba érkeztek és a

próbák szorgalmasan folynak. Az ünnepélyesen kivilágított nézőtéren, a földszinten és páholjokban az urak és hölgyek estélyi toilettékben fognak megjelenni, ami a különben is magas színvonalon álló operaelőadást igazi théatraparévá fogja tenni.

Vasárnap délután a háborús szindarabok egyik legkedvesebbje, a csinos zenéjű Vilmos huszárok című operette kerül színre.

A Néma asszonyok. Vasárnap este a színtársulat teljesen új műsorról, nagyszabású művésztétel rendez, amelynek egyik érdekese és értékes száma a Néma asszony című egyfelvonásos, a budapesti Medgyaszay-kabaré műsorának egyik kedves szatirával teli slágere, amely előreláthatólag nálunk is nagy sikert fog aratni, amelyet E. Kovács Mariska is biztosít a címszerepben. A vasárnapi művésztétét Salamon László a nagyváradi ujságírói kar egyik fiatal, közismert és tehetséges tagja fogja konferálni.

Legujabb táviratok.

Közeledik az oroszok kiverése.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) A Magyarország írja:

Duktától Máramarosig a helyzet közeledik a megéréshez. A tüzéség előkészítő munkája nagy eredményeket tüntetett fel. A duklai átjárók körüli harcok, melyek emberáldozatokba kerültek az oroszokra nézve, megváltoztatták jellegüket. Most már nem az ellenség föltartóztatásáról, hanem kiveréséről van szó.

Eltűnt gőzösök.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) Koppenhágából jelentik: Marle svéd gőzösért nagyon aggódnak, ugyanis a gőzös még február 16-án elhagyta az angol partvidéket s azóta hír sincs róla. A Svezia nevű, Amerikából jövő gőzösnek szintén nyoma veszett.

Amerika Japán ellen.

Budapest, február 26. *Tou on-ból táviratozzák:* A Newyork Herald jelenti, hogy az Unió első és második hajórajja elindult a Csendes-Oceánra.

A Sanghai e ött horgonyzó amerikai flottát hat cirkálóval megerősítették.

Ujabb 1240 orosz fogoly.

Budapest, febr. 26. (Hivatalos.) Orosz-Lengyelországban tegnap a Przedborzótól keletre eső ütközet-szakaszokon élénk ágyuharc folyt. Az arcvonal többi részén, a Visztulától északra és Nyugat-Galiciában legnagyobbbrészt nyugalom volt.

Kárpátokban az ellenségnek az Ondva völgyében, valamint a voloci nyeregtől északra fekvő állásaink ellen intézett támadásai megghi-sultak.

Délkeletre, a Galiciában folyó harcokban egy magaslat elfogla-

lása alkalmával újlag ezerkét-száznegyven oroszot fogtunk. Hófer altábornagy. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nincs jelenteni való a németek harcaiból.

Berlin, február 26. A nagy főhadiszállás jelenti: A hadszínterek egyikéről sincs jelenteni való. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Követünk a pápánál.

Budapest, február 26. Rómából jelentik, hogy a pápa Schoendorn Hartenstein herceget, a szentszék osztrák-magyar követét kihallgatáson fogadta.

Az orosz flotta veresége.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) A Napnak Konstantinápolyból jelentik: A török cirkáló flotta Trapezuntból kiindulva találkozott a négy egységből álló orosz flottával. A török cirkálók üldözőbe vették az orosz flottát, aminek eredménye az lett, hogy az orosz flotta két egysége súlyos sérülésekkel befutott Novorossziski kikötőbe.

Az angol nők akciója.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) Londonból jelentik a Frankfurter Zeitungnak, hogy az angol nők beadványt intéztek a kormányhoz, hogy nemcsak az ellenséges szolgálatképes férfiakat, hanem a nőket is internálják el a partoktól harminc mértföldnyire.

Anglia élelmezése veszélyben.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) Newyorkból jelentik a Timesnek, hogy a tengeri biztosító társaság beszüntette az amerikai hajó-járat biztosítását, ami nagy jelentőségű, mert Anglia nem kaphat élelmiszert.

Bombázzák a Dardanellákat.

Konstantinápoly, febr. 26. Saj. tud. A Milli ügynökségnek jelentik hivatalosan, hogy tegnap délelőtt tíz nagy ellenséges hajó megkezdte a Dardanellák bombázását. A hajók délután fél hatkor visszavonultak. Harom páncélos erődeink bombázásától megsérült.

A pápa újabb békekísérlete.

Róma, február 26. (Tud. cen. táv.) Az Itália nevű lap írja, hogy a pápa új békekísérletet tesz. A lap kezeskedik arról, hogy állítása megfelel a valóságnak.

Rosszul bánnak az oroszok a lemergi érsekkel.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) Bécsből jelentik: Szeptycki András gróf, görög katolikus érsek, akit az oroszok Lembergől, mint foglyot Kurszkba vittek, panaszt tett az orosz belügyminiszternél, a pápánál, s több uralkodónál, hogy az orosz fogságban tapintatlanul bánnak vele és sokat kell szenvednie.

Angol hang a monarchia erejéről.

Budapest, február 26. (Tud. cen. táv.) A londoni Times megállapítja, hogy a monarchia katonailag és gyalogságilag erősebbnek bizonyult, nemcsak mint ellenségei, hanem mint maga is hitte.

IRODALOM

A Társaság. Szenzációs érdekességek között Dobay István hetilapjának legújabb száma Janik László es. és kir. 13. ezredbeli huszárfőhadnagy tollából. A hős huszártiszt, aki a limanovai bravuros küzdelem után orosz fogságba esett, fogságából való viszontagságos történetét beszéli el annyi közvetlenséggel, oly vonzón, hogy szinte lépésről lépésre kísérik a sivár orosz hőmezőkről a Kárpátok tövéig. A terjedelmes közlemény folytatását a Társaság legközelebbi számában hozza. A szövegrészben találjuk még Vértessy Gyula kedves háborús novelláját, Pásztor József agészszéges humoru apróságát, továbbá Megyery Ella és Wlassics Tibor egy-egy szép költeményét. Több kisebb aktuális cikk könyvszemle egészíti ki a rendkívül érdekes szám tartalmát. Illusztrációban ezuttal is gazdag A Társaság; a címlapot a legújabb magyar herceg: Batthyány Lajos dr. arcképe díszíti. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz szálló.

A Cél. Társadalmi, közgazdasági, szép-irodalmi és sportfolyóirat legutóbbi füzeté a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Szemere György. A nagy aratás előtt. Lázár István. Fekete csilag. Vértessy Jenő: Azael. (Költemény.) Mezey Gyula: Az ukrainista törekvések. Dr. Luttor Ferenc: Emlékezések Rampoláról. Berváth István: A prágai értekezlet. Közgazdaság: A mezőgazdasági termelés feladata és a háború. A plutokrácia szerepe a világháború előidézésében körül. Oroszország fő közszénszállítója. Szemle: Tarlózások a progresszív mezőkön. Orosz hadjárat a Ukrajna felszabadítására alakult szövetség ellen. „Megy a cár Budára...” Bolgár tudni valók. Román szemle. Törökországi hangulatok. Irodalom és művészet. Értékesítés. Pusztulunk... veszünk. A magyar zenedramaturgia botránya. Ecce Homo! Képzőművészek nemzetközi kiállítása Velencében. A Cél előfizetési ára egy évre 12 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Ullői-ut 14. II. 4.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

M. M. A kértett egyén tudomásunk szerint bizonyos idő óta szabadkőműves; az eseményekből helyesen következtette, miért lépett be a páholyba.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

A filmtechnika eseménye

A VIGADÓ mozgó-színházban

(Sas passzás, február hó 27-én, szombaton másodszor, előadások kezdete délután 5 órakor, 7 és 9 órakor új előadások)

A GÓLEM

A képzelőtehetséget legjobban szórakoztató, minden eddigi történetet felülmúló filmjáték 5 felvonásban, amely az egész világon a leghevesebb érdeklődést váltotta ki a nézők millióiból s alakítójának, a híres Wegener Pál német művésznek hervadhatatlan sikereket szerzett.

Mi az a Gólem?

Szószerint idomtalan tömeg egy agyagból készült emberi alak, amellyel a nép monda eszerint a prágai zsidó rabbi, Jude Becallel 1609-ben mindent elvégeztetett s magát kiszolgáltatta. A Révai Nagy Lexikonon szerint ez nem mese, hanem valóság volt s maradványait ma is őrzik a prágai Altneu zsinagógában a padláson. Gólem annyit is jelent zsidóul, hogy együgyű, bárdolatlan ember.

Az előadáson a helyárak nem fel-emeltek, hanem rendesek. Páholy 1-20., — első-hely 1., — második-hely 60. — harmadik-hely 40. fillér.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

Hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsa a kir. kormány által rendelkezésre bocsájtandó gabonából a város lakosságának liszt szükségletét lehetőleg el akarja látni. Hogy ezt minél körültekintőbben végrehajtani lehessen, tájékozódást óhajtott szerezni arról, hogy a lakosoknak milyen liszt mennyiségre lesz szüksége?

Ebből a célból a tanács a város minden kerületében összeiróbizottságot alakított, ahol a kitett kérdőívekre a lakosság bevezetheti szükségletét. A liszt szükséglet és készlet bejelentésének elfogadására alakult bizottságok a következő helyeken lesznek.

1. Olasz Apolló palotában: Szt. János u. felső része, Patak, Imre, Gedeon, Szalárdi Alapi, Szilágyi Dezső, Színház, Borz, Akadémia, Szigligeti, Uri utca felső része, Nyomda u. Szt. Péteri, Szaniszló utca felső része, Sal Ferenc, Lukács György, Pereces utcák Schlauch tér, Árvaház utca, Erzsébet-liget, Rákóczi és Gerliczy utcák, Bémer-tér, Rimánóczy, Nagy Sándor utcák, Ezredévi emléktér, Jakab Mihály, Tisza Kálmán-tér, Széchenyi-tér, Verbőczy, Ritoók Zsigmond utcák.

2. Olaszin a toloncház épületében, Rét városrész Füzes utca, Szt. János u. alsó része, Fürdő, Bölesőde, Keskeny, Lajos, Nogáll Bajza, Szaniszló és Uri utcáknak a Páris parttól lefelé eső részei, Páris utca és Balassa tér.

3. Olasz, Bunyitai-ligetben a Bihar-megyei Gazdasági Egylet helyiségében: Szatrovészky, Kálvária, Kórház, Csengeri, Vizvezeték, Lakatos, Péter, Pál utcák és a Porond.

4. Újváros központi rendőrségén: Szt. László-tér, Kossuth L. Zöldfa, Kapucinus, Pável, Ór, Körös, Arany János, Hármass, Nyárfa utcák részére.

5. Tüzoltó laktanyában, Mezey Mihály, Beóthy Ödön, Szacsavay, Menház, Peez, Szabadság, Dániel, Hosszu, Váradi Zs., Vámbáz, Rövid, Teleki, Hentes, Kolozsvári, Vitéz, és a Rhédey kert részére.

6. Lovásártéri irodában: Damjanich, Bem, Huszár, Bethlen, Kaszárnya, Lovas, Timár-utcák és a külváros egész területe. A füzési fatelep Kaszárnya-tér, a Vitéz utcának a Körös felé nyíló része és az állatvásártér.

7. Váradvelencei rendőrségén, Velence, Váralja városrész.

8. Nagypiaczteri rendőrségén. Nagypiaczter, Torna, Deák, Reál, Iskola, Gillányi, Liliom, Rózsa, Zárda, Major utca Baross sor részére.

9. Csillagváros vámházban, egész Csillagváros részére.

Ezek az összeíró helyeken igyekeznek mindenki idejekorán jelentkezni, folyó évi március hó 4 ik napjáig bezárólag, mert a későbbben jövő jelentkezései ugyan figyelembe fognak venni, de eme késedelmes jelentkezésük folytán egy heti lisztmennyiségtől el fognak esni.

Amikor a városi tanács felhívását a közönség tudomására hozom, fölöslegesnek tartom hangsúlyozni, hogy senkitől a tulajdonát képező lisztet nem fogja rekvirálni a rendőrség. Mindössze arról van szó, hogy a hatóság tudni kívánja, hogy a városi lisztből ennek a városnak hány lakóját kell ellátni. A hatóság szempontjából csak örvendetes az a körülmény, hogy sokan idejében ellátják magukat kellő mennyiségű liszttel, mert ennek a következtében a lakosság ama szélesebb rétege, amelynek főtápláléka a kenyér jobban részesedhetik a városi lisztből. Aki szereti a patriáját, aki együtt érez ennek a városnak a népével, aki nem akarja, hogy a lakosság tízezrei még kenyérrel sem lakjanak jól, az nem fogja felesleges óvatosságból eltitkolni, hogy neki egy hónapra vagy többre elegendő lisztkészlete van.

A hatóság senkitől sem kíván most áldozatot, de elvárja, hogy ennek a városnak minden polgára teljesíteni fogja polgártársai-val szemben a kötelességét.

Nagyvárad, 1915. febr. 25.

Rendőrkapitányság.

Hirdetmény.

a buza és rozsliszt kiméréséről.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a m. kir. minisztérium 649-915 M. E. számú rendeletében foglaltakat a buza- és rozsliszt kiméréséről, valamint a mindenféle sűtemények előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozólag a következőkben hozza a közönség tudomására a rendelet szigorú betartása céljából:

Kenyérnek, kenyérneműnek, vagy más sűteménynek előállításához buza- vagy rozslisztet, vagy ezeknek árpalisszal való keverékét csak úgy szabad fölhasználni, ha annak legalább 50 százaléka tengeriliszt. Sütődék, üzemek, amelyek a kész tésztát kisütésre elvállalják, csak a fenti megállapítás szerint előállított kevert lisztből készült tésztát kisütését vállalhatják el.

Olyan kenyeret, kenyérneműt, vagy más sűteményt, amelynek előállításához a megállapított aránynál nagyobb mennyiségben használhat föl buza vagy rozslisztet, tilos forgalomba hozni. A megállapított arányú keverékből előállított kenyeret, kenyérneműt vagy más sűteményt, ha sulya kívül 50 grammnál nagyobb, csak a sütés befejezése után számított 24 óra eltelté után szabad forgalomba hozni.

Az olyan helyeken, ahol a tengeriben hiány van, a kenyeret, kenyérneműt vagy más sűteményt csak úgy lehet előállítani, ha a buza- rozsliszthez legalább 25 százalék burgonyát használnak föl a keverékbe.

A buza-, rozsa-, árpa- és tengeriliszt, valamint a burgonya keverési arányára vonatkozó rendelkezéseket a m. kir. belügyminiszter ur a törvényhatóság egész területén, vagy egy részén a magánháztartásokra is kötelezőknek állapíthatja meg.

A fenti rendelkezések alá nem esnek: azon cukrászsűtemények, amelyekben az előállításához felhasználott összes anyagokból a liszt nem éri el az egész mennyiség 50 százalékát, a buza-, rozsa-, vagy árpaliszt felhasználása nélkül előállított mindennemű sűtemények; a pékiparban előállítani szokott vizeszemle, (azonban naponként csak egyszer abban az időben szabad vizeszemlyét előállítani, amelyet erre a városi tanács egységesen megállapít) valamint azon sűtemények: amelyek kórházak, üdülőházak és gyermekeket vagy betegeket ápoló egyéb intézetek szükségletére a vezetőorvosok határozott minőségben és mennyiségben megrendelték; és végül a katonai parancsnokság által rendelt sűtemények.

Aki a jelen rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Jelen rendelet rendelkezéseit, amelyek f. évi március elsején lépnek életbe, szigorú mihez tartás végett közzé teszem.

Nagyvárad, 1915 február 23.

Gerő,
r. főkapitány.

Első osztályú száraz szőlőkarók

bármely mennyiségben kaphatók

Weiszberger és Társa

tüzifa telepén, a nagyvárad-velencei vasutállomásnál.

Telefon: 688.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
4329-915. sz.

Hirdetmény.

A tengeri készletek bejelentése tárgyában.

Nagyvárad város r. kapitányi hivatala a földmívelésügyi miniszter 6080. eln. sz. rendelete alapján közzé teszi, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur a közlelmezés és az állattenyésztés érdekének minden eshetőségére számító biztosítása céljából felhatalmazza az országos gazdasági bizottságot arra, hogy azoktól a kik felesleges tengeri készleteket felajánlják f. évi március hó 1-ig nagyobb mennyiségű tengerit vásároljon.

Azért tehát felhívom a termelőket, hogy tekintettel az idő rövidségére haladéktalanul jelentsék be a rendőrkapitányságon, hogy milyen mennyiségű tengerit akarnak az országos gazdasági bizottság részére eladni? A bejelentés átvételével Réz Bertalan tb. alkapitány (rendőrség földszint 34. sz.) biztatott meg.

Az országos gazdasági bizottság az m. kir. minisztérium 610. sz. rendelete alapján f. évi márc. hó 1-ig az önként jelentkezőktől megvett tengeriért a magánforgalomra nézve hatóságilag megállapított legmagasabb áraknál többet, és pedig közönséges és lófogú vagy kevert tengeriért mázsánként 27 koronát, a cinquantin florentini, putyi és fehér gömbölyű tengeriért mázsánként 30 koronát fizet.

A megvett tengerit az eladó egészséges minőségben időszakilag száraz, morzsolt és rozstalt állapotban — a rendelkezésére adott zeákokban vagy nyílt fuvarban akkor köteles a legközelebbi vasuti vagy hajóállomásra szállítva átadni, amikor erre felhívatik.

A megvett tengeri ára az átvételkor készpénzben azonnal kifizetetik és készpénz fizetés nélkül az eladó a tengerit nem köteles átadni.

Minden eladó akkor, amikor tengerije már száraz és szállítható a hatóságnak köteles ezt azonnal bejelenteni. Az átvétel április vagy május hónapban történik a vételárban a közönséges lófogú vagy kevert tengerinél havonként 1 korona 50 f. többlet jár az eladónak.

Amikor az eladó készletek azonnali bejelentésére a gazdasági bizottság figyelmét felhívom, figyelemztetem arra is, hogy ha ezen az uton március hó 1-ig nem sikerül az egész szükségletet biztosítani a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur kénytelen lesz a kényszer rekvirálást elrendelni, de nem a jelen rendeletben megállapított kivételes árakon, hanem a hatóság által megállapított árak alkalmazásával. A rekvirálást pedig az olyan tengeritező vidéken fogja végrehajtani, ahonnan önkéntes eladásra aránylag kevés készletet jelentettek be.

Nagyvárad, 1915. február 20.

Rendőrkapitányság.

Katonai ruhákat

az összes fegyvernemek részére, a mai áron alul előírás szerint és gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövét különlegességek, őröny és téli kabátokra felöltőkre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezsa-u. 6. Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától

Tájékoztató.

a közönség és az árusok részére az alábbi élelmi cikkek piaci áráiról, amely ára úgy az eladó mint a vevő közönség részéről a rendőrhatalóság maximálisan elfogadható.

Eme piaci árak hatálya folyó hó 21-től 28-ig terjed.

Hús és zsirneműk: marhahús kg.-kint 192 fill., sertéshús kilója 260 fill., haj kilója 300 fill., szalonna 280 fill., borjúhús eleje 240 fill., borjúhús hátulja 280 fill., zsír kilója 300 fill.

Tejneműk: tej 1 liter 28-32 fillér, tejfel 100-120 fill., tehénturó 1 kg. 120-140 fill., juhturó 200 fill.

Főzelékek: burgonya 1 kg 9-10 fill., bab fehér 52-56 fill., egy liter, bab tarka 48-50 fill. egy liter, foghagyma 120 fill. kilója, vöröshagyma kilója 60 fill., tengeri 1 kg. 24 fill., tengeri 1 liter 20 fill., savanyu káposzta 1 kg. 20-24 fill., nyers fejcs 1 db 40-48 fill.

Kenyér és liszt: főzöliszt 1 kg. bolti ára 60 fill., hadiliszt 1 kg 49 fill., hadikenyer 1 kg felbarna 56 fill., hadikenyer 1 kg. egészbarna 46 fill.

Tojás darabja 8-9 fill.

Hal: nagy kilónként 200 fill., kiesi kilónként 60 fillér, közép kilónként 180 fillér.

Midőn ezen árakat, melyek a lakás és élelmezésügyi bizottság legutóbbi üléséből kifolyólag állapították meg, a rendőrkapitányi hivatal a vevőközönség és a piaci árusok tudomására hozza, felhívja a vevőközönséget, hogy vásárlásaik alkalmával szigorúan ragaszkodják a fenti árak betartásához, mert ellenkező esetben a rendőrhatalóságnak a tekintetbeni jóindulatú intézkedése eredménytelen marad.

A piaci árusokat pedig figyelmeztetjük, hogy a jelenlegi helyzetet a fogyasztó közönség kizsákmányolására ki ne használják, mert felmerülő panaszcsoport esetén az 5600-1914 belügyminiszteri körrendelet értelmében büntetett fognak.

Végül figyelmeztetnek a kereskedőket, hogy a piacon viszontárusításra vásárolniok nem szabad.

Nagyvárad, 1915 febr. 19.

Rendőrkapitányság.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izlám p d k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.